

TEBLİĞ

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan:

**SİGORTA SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA
STANDARDI (TFRS 4) HAKKINDA TEBLİĞ SIRA NO: 30'DA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ**

(SIRA NO: 85)

MADDE 1 – 25/3/2006 tarihli ve 26119 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta Sözleşmelerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 4) Hakkında Tebliğ Sıra No: 30’un ekinde yer alan “Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 4) Sigorta Sözleşmeleri” Standardının;

a) 3 üncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. Bu TFRS, aşağıdaki paragraflar hariç olmak üzere, sigortacılar tarafından elde tutulan finansal varlıkların ve sigortacılar tarafından ihraç edilen finansal yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesi gibi sigortacılara ilişkin diğer muhasebe konularını ele almaz (bakınız: TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum, TFRS 7 ve TFRS 9 Finansal Araçlar):

(a) 20A paragrafı, belirli kıstasları karşılayan sigortacıların TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmasına izin verir,

(b) 35B paragrafı, tanımlanan finansal varlıklar için sigortacıların örtülü yaklaşımı uygulamasına izin verir ve

(c) 45’inci paragraf, belirli koşullarda sigortacıların finansal varlıklarının bir kısmını ya da tamamını yeniden sınıflandırmasına ve böylece söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmesine izin verir.”

b) 5 inci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. Referans kolaylığı sağlaması için, bu TFRS, hukuken veya denetim açısından sigortacı kabul edilsin veya edilmesin, sigorta sözleşmesi düzenleyen her işletmeyi sigortacı olarak tanımlar. 3(a)–3(b), 20A–20Q, 35B–35N, 39B–39M ve 46–49 paragraflarında sigortacıya yapılan tüm atıflar, isteğe bağlı katılım özelliği içeren bir finansal araç ihraç edenlere de yapılmış gibi değerlendirilir.”

c) 20 nci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyet

20A. TFRS 9, finansal araçların muhasebeleştirilmesini ele alır ve 1 Ocak 2018’de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Ancak bu TFRS, 20B paragrafında yer alan kıstasları karşılayan bir sigortacıya, 1 Ocak 2021 tarihinden önce başlayan yıllık hesap dönemleri için TFRS 9’un yerine TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme’yi uygulama izni veren ancak bunu zorunlu tutmayan geçici bir muafiyet sağlar. TFRS 9’a ilişkin söz konusu geçici muafiyetten yararlanan bir sigortacı:

(a) Bu TFRS’nin 39B–39J paragrafları uyarınca gereken açıklamaları sunmak için TFRS 9’un gerekli hükümlerini uygular ve

(b) Bu TFRS’nin 20A–20Q, 39B–39J ve 46–47 paragraflarında tanımlanan durumlar dışında, finansal araçları için geçerli olan diğer tüm TFRS’leri uygular.

20B. Sigortacı, sadece aşağıdaki durumlarda TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanabilir:

(a) TFRS 9’un 5.7.1(c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 ve B5.7.5–B5.7.20 paragraflarında yer alan, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümler dışında, daha önce TFRS 9’un herhangi bir sürümünü uygulamamışsa ve

(b) 1 Nisan 2016’dan hemen önceki yıllık raporlama tarihinde veya 20G paragrafında belirtildiği gibi sonraki bir yıllık raporlama tarihinde, 20D paragrafında belirtilen şekilde faaliyetleri ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılıysa.

20C. TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanan bir sigortacının, sadece TFRS 9’un 5.7.1(c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 ve B5.7.5–B5.7.20 paragraflarında yer alan, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümleri uygulamayı seçmesine izin verilir. Sigortacı söz konusu hükümleri uygulamayı seçerse, TFRS 9’da yer alan ilgili geçiş hükümlerini de uygular, söz konusu hükümleri uyguladığını açıklar ve TFRS 7’nin 10–11’inci paragraflarında (2011 yılında yayımlanan TFRS 9’un değiştirdiği şekliyle) yer alan ilgili açıklamaları süreklilik arz eden bir biçimde sunar.

20D. Sigortacının faaliyetlerinin, sadece aşağıdaki şartların mevcut olması hâlinde, ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olduğu kabul edilir:

(a) Bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan ve bu TFRS'nin 7-12'nci paragrafları uygulanarak sigorta sözleşmelerinden ayrıştırılan mevduat bileşenleri veya saklı türev ürünler içeren yükümlülüklerin defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerine kıyasla önemliyse ve

(b) Sigortacılıkla bağlantılı yükümlülüklerin (bakınız: 20E paragrafı) toplam defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerinin:

(i) Yüzde 90'ından fazlaysa veya

(ii) Yüzde 90'ına veya daha azına eşit olmakla birlikte, yüzde 80'inden fazlaysa ve sigortacı, sigortacılıkla bağlantılı olmayan önemli bir faaliyetle iştigal etmiyorsa (bakınız: 20F paragrafı).

20E. 20D(b) paragrafının uygulanma amaçları açısından, sigortacılıkla bağlantılı yükümlülükler aşağıdakilerden oluşur:

(a) 20D(a) paragrafında tanımlanan şekilde, bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülükler,

(b) TMS 39 uygulanarak, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan yatırım sözleşmesi yükümlülükleri (sigortacının, TFRS 9'un kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümlerini uyguladığı, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlananlar dâhil (bakınız: 20B(a) ve 20C paragrafları)) ve

(c) Sigortacının, (a) ve (b) bentlerindeki sözleşmeleri düzenlemesinden ya da bu sözleşmelerden kaynaklanan mükellefiyetleri yerine getirmesinden kaynaklanan yükümlülükler. Bu yükümlülüklere örnek olarak; söz konusu sözleşmelerden ve bu sözleşmelerin dayandığı varlıklardan kaynaklanan riskleri azaltmak için kullanılan türev ürünler; bu sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülükler üzerindeki vergilendirilebilir geçici farklılıklarla ilişkin ertelenmiş vergi yükümlülükleri gibi ilgili vergi yükümlülükleri ve sigortacının yasal sermayesi içinde yer alan ihraç edilmiş borçlanma araçları verilebilir.

20F. Sigortacı, 20D(b)(ii) paragrafının uygulanma amaçları açısından, sigortacılıkla bağlantılı olmayan önemli bir faaliyetle iştigal edip etmediğini değerlendirirken aşağıdaki hususları dikkate alır:

(a) Sadece gelir elde edebileceği veya gidere katlanabileceği faaliyetler ve

(b) Finansal tablo kullanıcılarının sigortacıya uyguladığı sektör sınıflandırması gibi halka açık bilgiler dâhil olmak üzere, nicel ve/veya nitel faktörler.

20G. 20B(b) paragrafı işletmenin, 1 Nisan 2016'dan hemen önceki yıllık raporlama tarihinde TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları karşılayıp karşılamadığını değerlendirmesini gerektirir. Bu tarihten sonra:

(a) Daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları karşılamış olan bir işletme, sonraki bir yıllık raporlama tarihinde faaliyetlerinin ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olup olmadığını; sadece o tarihte sona eren yıllık raporlama dönemi süresince faaliyetlerinde 20H–20I paragraflarında tanımlanan şekilde bir değişiklik meydana gelmiş olması durumunda yeniden değerlendirir.

(b) Daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları karşılamamış olan bir işletmenin, 31 Aralık 2018'e kadar olan sonraki bir yıllık raporlama tarihinde faaliyetlerinin ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olup olmadığını; sadece o tarihte sona eren yıllık dönem süresince faaliyetlerinde 20H–20I paragraflarında tanımlanan şekilde bir değişiklik meydana gelmiş olması durumunda yeniden değerlendirmesine izin verilir.

20H. 20G paragrafının uygulanma amaçları açısından, işletmenin faaliyetlerinde meydana gelen bir değişiklik:

(a) İşletme içinde veya işletme dışında meydana gelen bir değişiklik sonucu işletmenin üst yönetimi tarafından kararlaştırılmıştır,

(b) İşletmenin faaliyetleri açısından önemlidir ve

(c) İşletme dışı taraflara ispat edilebilir.

Dolayısıyla, böyle bir değişiklik yalnızca işletmenin faaliyetleri bakımından önemli olan bir faaliyeti başlatması ya da sona erdirmesi veya faaliyetlerinden birinin büyüklüğünde önemli bir değişiklik yapması; örneğin bir iş kolunu edinmesi, elden çıkarması veya sonlandırması durumunda meydana gelir.

20I. İşletmenin faaliyetlerinde, 20H paragrafında tanımlanan şekilde bir değişikliğin meydana gelmesinin çok nadir olması beklenir. Aşağıdaki hususlar, 20G paragrafının uygulanma amaçları açısından, işletmenin faaliyetlerinde meydana gelen bir değişiklik olarak kabul edilmez:

(a) İşletmenin finansman yapısında meydana gelen ancak işletmenin gelir elde ettiği veya gidere katlandığı faaliyetleri etkilemeyen bir değişiklik.

(b) Varlık ve yükümlülükler, TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler uygulanarak satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılrsa dahi, işletmenin bir iş kolunu satma planı. Bir iş kolunu satma planı, işletmenin faaliyetlerini değiştirebilir ve gelecekte yeniden değerlendirme yapılmasına yol açabilir, ancak işletmenin finansal durum tablosuna yansıttığı yükümlülükleri henüz etkilemez.

20J. İşletme, yapmış olduğu yeniden değerlendirme sonucunda, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları artık karşılamıyorsa (bakınız: 20G(a) paragrafı), işletmenin söz konusu yeniden değerlendirmeden hemen sonra başlayan yıllık hesap döneminin sonuna kadar, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmasına izin verilir. Bununla birlikte, işletme 1 Ocak 2021'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için TFRS 9'u uygulamak zorundadır. Örneğin, işletme 20G(a) paragrafını uygulayarak, 31 Aralık 2018'de (yıllık hesap döneminin sonunda) TFRS 9'a

ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları artık karşılamadığını belirlerse, işletmenin yalnızca 31 Aralık 2019'a kadar TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmaya devam etmesine izin verilir.

20K. Daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmayı seçmiş olan bir sigortacı, sonraki herhangi bir yıllık hesap döneminin başında geri dönülemez bir şekilde TFRS 9'u uygulamayı seçebilir.

TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme

20L. TFRS 1 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması'nda tanımlanan şekilde TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, yalnızca 20B paragrafındaki kıstasları karşılaması durumunda, 20A paragrafında tanımlanan TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanabilir. TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, 20B(b) paragrafını uygularken, söz konusu paragrafta belirtilen tarihte, TFRS'lerin uygulanmasıyla belirlenen defter değerlerini kullanır.

20M. TFRS 1'de, TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme için geçerli hüküm ve muafiyetler yer alır. Söz konusu hüküm ve muafiyetler (örneğin, TFRS 1'in D16-D17 paragrafları), bu TFRS'nin 20A–20Q ve 39B–39J paragraflarındaki hükümleri geçersiz kılmaz. Örneğin, TFRS 1'deki hüküm ve muafiyetler, TFRS'leri ilk kez uygulayan işletmenin, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için 20L paragrafında belirtilen kıstasları karşılaması gerektiği hükmünü geçersiz kılmaz.

20N. 39B–39J paragrafları uyarınca gereken bilgileri açıklayan TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, TFRS 1'in söz konusu açıklamalara ilişkin gerekli değerlendirmelerin yapılması hakkındaki hüküm ve muafiyetlerini kullanır.

TMS 28'in belirli hükümlerine ilişkin muafiyet

20O. TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar'ın 35–36'ncı paragrafları, işletmenin özkaynak yöntemini kullanırken yeknesak muhasebe politikalarını uygulamasını gerektirir. Bununla birlikte işletmenin, zorunlu olmamakla birlikte, 1 Ocak 2021'den önce başlayan yıllık hesap dönemleri için, iştirak veya iş ortaklığı tarafından uygulanan ilgili muhasebe politikalarını aşağıdaki şekilde uygulamaya devam etmesine izin verilir:

(a) İşletme, TFRS 9'u uygulamaktadır fakat iştiraki veya iş ortaklığı TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmaktadır veya

(b) İşletme, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmaktadır fakat iştirak veya iş ortaklığı TFRS 9'u uygulamaktadır.

20P. İşletme, iştiraki veya iş ortaklığındaki yatırımını muhasebeleştirmek için özkaynak yöntemini uyguladığında:

(a) Söz konusu iştirak veya iş ortaklığına özkaynak yönteminin uygulandığı finansal tablolarda daha önce TFRS 9 uygulanmışsa (işletme tarafından yapılan herhangi bir düzeltme yansıtıldıktan sonra), TFRS 9 uygulanmaya devam edilir.

(b) Söz konusu iştirak veya iş ortaklığına özkaynak yönteminin uygulandığı finansal tablolarda daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanılmışsa (işletme tarafından yapılan herhangi bir düzeltme yansıtıldıktan sonra), TFRS 9 sonradan uygulanabilir.

20Q. İşletme 20O ve 20P(b) paragraflarını her bir iştiraki veya iş ortaklığı için ayrı ayrı uygulayabilir."

ç) 35 inci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

"35A. 20A, 20L ve 20O paragraflarındaki geçici muafiyetleri ve 35B paragrafındaki örtülü yaklaşımı, isteğe bağlı katılım özelliği içeren bir finansal araç ihraç edenler de uygulayabilir. Buna göre, 3(a)–3(b), 20A–20Q, 35B–35N, 39B–39M ve 46–49 paragraflarında sigortacıya yapılan atıflar aynı zamanda isteğe bağlı katılım özelliği içeren bir finansal araç ihraç edenlere de yapılmış gibi değerlendirilir.

Sunum

Örtülü yaklaşım

35B. Bir sigortacı, tanımlanmış finansal varlıklara, zorunlu olmamakla birlikte, örtülü yaklaşımı uygulayabilir. Örtülü yaklaşımı uygulayan bir sigortacı:

(a) Tanımlanmış finansal varlıklara TMS 39 uygulanmış gibi, söz konusu varlıklar için raporlama dönemi sonunda kâr veya zararda raporlanacak tutar, kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılır. Buna göre, yeniden sınıflandırılan tutar aşağıdakiler arasındaki farka eşittir:

(i) TFRS 9 uygulanarak, tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanan tutar ve

(ii) Sigortacı, TMS 39'u uygulamış olsaydı, tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanacak olan tutar.

(b) Bu TFRS'nin 35B–35N, 39K–39M ve 48–49 paragraflarında tanımlanan durumlar haricinde finansal araçlarına uygulayabilir diğer tüm TFRS'leri uygular.

35C. Sigortacı, 35B paragrafında tanımlanan örtülü yaklaşımı uygulamayı, yalnızca TFRS 9'u ilk kez uyguladığında seçebilir; buna önceden aşağıdaki paragrafları uygulayıp daha sonra TFRS 9'u uyguladığı durumlar da dâhildir:

(a) 20A paragrafında tanımlanan TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyet veya

(b) Sadece, TFRS 9'un 5.7.1(c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 ve B5.7.5–B5.7.20 paragraflarında yer alan, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümler.

35D. Sigortacı, örtülü yaklaşımı uygulayarak kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan tutarı aşağıdaki şekillerde sunar:

(a) Kâr veya zararda ayrı bir kalem olarak ve

(b) Diğer kapsamlı gelirden, diğer kapsamlı gelirin ayrı bir bileşeni olarak.

35E. Bir finansal varlık, sadece aşağıdaki kıstasları karşılması durumunda örtülü yaklaşım için tanımlanmaya uygundur:

(a) TFRS 9 uygulanarak gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen fakat TMS 39 uygulanarak bütünüyle gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmeyecek olan bir finansal varlık ve

(b) Bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerle bağlantılı olmayan bir faaliyetle ilgili olarak elde tutulmayan bir finansal varlık. Örtülü yaklaşım için uygun olmayan finansal varlıklara örnek olarak; bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak elde tutulan varlıklar veya bu TFRS'nin kapsamı dışındaki yatırım sözleşmeleriyle ilgili fonlarda tutulan finansal varlıklar verilebilir.

35F. Sigortacı, örtülü yaklaşımı uygulamayı seçtiğinde (bakınız: 35C paragrafı), örtülü yaklaşım için uygun bir finansal varlık tanımlayabilir. Daha sonra, sadece aşağıdaki durumlarda örtülü yaklaşım için uygun bir finansal varlık tanımlayabilir:

(a) Söz konusu varlığın başlangıçta finansal tablolara alınmış olması veya

(b) Söz konusu varlığın 35E(b) paragrafında belirtilen kıstası önceden karşılamıyorken, şimdi karşılaması.

35G. Sigortacının, finansal araç bazında 35F paragrafını uygulayarak örtülü yaklaşım için uygun finansal varlıklar tanımlamasına izin verilir.

35H. Uygun hâllerde, 35F(b) paragrafının uygulandığı yeni tanımlanmış bir finansal varlığa örtülü yaklaşımın uygulanması amacıyla,

(a) Varlığın tanımlama tarihindeki gerçeğe uygun değeri, yeni itfa edilmiş maliyetinin defter değeri olur ve

(b) Etkin faiz oranı, tanımlama tarihindeki gerçeğe uygun değeri esas alınarak belirlenir.

35I. İşletme, tanımlanmış bir finansal varlığa, söz konusu varlık finansal tablo dışı bırakılana kadar örtülü yaklaşımı uygulamaya devam eder. Ancak, işletme:

(a) Finansal varlık, 35E(b) paragrafındaki kıstasları artık karşılamadığında, bu finansal varlık üzerindeki tanımlamayı kaldırır. Örneğin, bir finansal varlık, işletme bu varlığı devrettiğinde ve böylece söz konusu varlık bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak elde tutulduğunda veya işletme sigortacı olmaya son verdiğinde artık söz konusu kıstasları karşılamaz.

(b) Herhangi bir yıllık hesap döneminin başında, tanımlanmış finansal varlıkların tamamına örtülü yaklaşımı uygulamayı durdurabilir. Örtülü yaklaşımı uygulamayı durdurmayı seçen işletme, muhasebe politikasındaki bu değişikliği muhasebeleştirme için TMS 8'i uygular.

35J. İşletme, 35I(a) paragrafını uygulayarak finansal varlık üzerindeki tanımlamayı kaldırırsa, bu varlığa ilişkin herhangi bir bakiyeyi, birikmiş diğer kapsamlı gelirden çıkararak yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak kâr veya zararda yeniden sınıflandırır (bakınız: TMS 1).

35K. İşletme, 35I(b) paragrafındaki tercihi kullanarak veya artık bir sigortacı olmadığı için örtülü yaklaşımı uygulamayı durdurursa, daha sonra örtülü yaklaşımı uygulamaz. Örtülü yaklaşımı uygulamayı seçen (bakınız: 35C paragrafı) fakat uygun finansal varlıkları olmayan (bakınız: 35E paragrafı) bir sigortacı, daha sonra uygun finansal varlıklara sahip olması durumunda örtülü yaklaşımı uygulayabilir.

Diğer hükümlerle etkileşim

35L. Bu TFRS'nin 30'uncu paragrafı, bazen "gölge muhasebe" olarak tanımlanan bir uygulamaya izin verir. Sigortacı örtülü yaklaşımı uygularsa, gölge muhasebe uygulanabilir.

35M. Bir tutarın, 35B paragrafı uygulanarak kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılmasının, gelir vergisi gibi diğer tutarların, diğer kapsamlı gelire dahil edilmesi gibi sonuçları olabilir. Sigortacı, bu tür sonuçları belirlemek için ilgili TFRS'yi, örneğin TMS 12 Gelir Vergileri'ni uygular.

TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme

35N. TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, örtülü yaklaşımı uygulamayı seçerse, yalnızca, TFRS 9'a uyum sağlamak amacıyla karşılaştırmalı bilgiyi yeniden düzenlemesi durumunda, söz konusu bilgiyi örtülü yaklaşımı yansıtacak şekilde yeniden düzenler (bakınız: TFRS 1'in E1-E2 paragrafları)."

d) 39A paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

"TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyet hakkındaki açıklamalar

39B. TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmayı seçen bir sigortacı, finansal tablo kullanıcılarının;

(a) Sigortacının geçici muafiyete ilişkin kıstasları nasıl karşıladığını anlamasına ve

(b) Geçici muafiyetten yararlanan sigortacılarla, TFRS 9'u uygulayan işletmeleri karşılaştırmasına olanak sağlayan bilgileri açıklar.

39C. Sigortacı, 39B(a) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlandığını ve 20B(b) paragrafında belirtilen tarihte, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için karşılanması gereken kıstasları nasıl karşıladığını, aşağıdaki hususları içerecek şekilde açıklar:

(a) Bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerin (yani, 20E(a) paragrafında tanımlanan yükümlülüklerin) defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerinin yüzde 90'ına veya daha azına eşitse; bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerden olmayan sigortacılıkla bağlantılı yükümlülüklerin (yani, 20E(b) ve 20E(c) paragraflarında tanımlanan yükümlülüklerin) niteliği ve defter değeri,

(b) Sigortacılıkla bağlantılı yükümlülüklerin toplam defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerinin, yüzde 90'ına veya daha azına eşit olmakla birlikte, yüzde 80'inden fazlaysa; sigortacının sigortacılıkla bağlantılı olmayan önemli bir faaliyetle iştigal etmediğini nasıl belirlediği ve bu kapsamda hangi bilgilerin dikkate alındığı ve

(c) Sigortacı, 20G(b) paragrafını uygulayarak yaptığı yeniden değerlendirmeye bağlı olarak TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanabiliyorsa;

(i) Yeniden değerlendirme yapmasının nedeni,

(ii) Faaliyetlerindeki ilgili değişikliğin meydana geldiği tarih ve

(iii) Faaliyetlerindeki değişikliğe ilişkin detaylı bir açıklama ve bu değişikliğin sigortacının finansal tabloları üzerindeki etkisinin niteliksel tanımı.

39D. İşletme 20G(a) paragrafını uygulayarak, faaliyetlerinin artık ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olmadığı sonucuna varırsa, TFRS 9'u uygulamaya başlamadan önceki her bir raporlama dönemine ilişkin olarak aşağıdaki bilgileri açıklar:

(a) TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları artık karşılamadığını,

(b) Faaliyetlerindeki ilgili değişikliğin meydana geldiği tarihi ve

(c) Faaliyetlerindeki değişikliğe ilişkin detaylı bir açıklamayı ve bu değişikliğin işletmenin finansal tabloları üzerindeki etkisinin niteliksel tanımını.

39E. Sigortacı, 39B(b) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, aşağıdaki iki finansal varlık grubu için ayrı olarak, raporlama dönemi sonundaki gerçeğe uygun değeri ve o dönem sırasında gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişikliğin tutarını açıklar:

(a) TFRS 9'da yer alan ticari amaçla elde tutulan tanımını karşılayan finansal varlıklar veya gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen finansal varlıklar (bakınız: TFRS 9, B4.1.6 paragrafı) hariç olmak üzere; belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açan sözleşme şartlarına sahip finansal varlıklar (yani TFRS 9'un 4.1.2(b) ve 4.1.2A(b) paragraflarındaki şartları sağlayan finansal varlıklar).

(b) 39E(a) paragrafında belirtilenler dışındaki tüm finansal varlıklar. Bu finansal varlıklar;

(i) Belirli tarihlerde, sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açmayan sözleşme şartlarına sahip olan,

(ii) TFRS 9'da yer alan ticari amaçla elde tutulan tanımını karşılayan veya

(iii) Gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen herhangi bir finansal varlık olabilir.

39F. Sigortacı, 39E paragrafındaki bilgileri açıklarken:

(a) TFRS 7'nin 29(a) paragrafı uyarınca finansal varlığın gerçeğe uygun değerinin açıklanması gerekmiyorsa (örneğin kısa vadeli ticari alacaklar), finansal varlığın TMS 39 uyarınca ölçülen defter değerini, söz konusu varlığın gerçeğe uygun değerinin makul bir tahmini olarak kabul edebilir ve

(b) Finansal tablo kullanıcılarının, finansal varlıkların özelliklerini anlayabilmesi için gereken ayrıntı düzeyini göz önünde bulundurur.

39G. Sigortacı, 39B(b) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, 39E(a) paragrafında tanımlanan finansal varlıkların yapısında bulunan önemli kredi riski yoğunlaşmalarını da içerecek şekilde, maruz kalınan kredi riskini açıklar. Sigortacı, raporlama döneminin sonunda söz konusu finansal varlıklara ilişkin asgari olarak aşağıdaki bilgileri açıklar:

(a) TFRS 7'de tanımlanan kredi riski derecelendirme notları itibarıyla, TMS 39 uygulanarak ölçülen defter değerleri (itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar için, değer düşüklüğü karşılıkları için düzeltme yapılmadan önceki tutar).

(b) 39E(a) paragrafında tanımlanan ve raporlama dönemi sonunda düşük kredi riskine sahip olmayan finansal varlıklar için, TMS 39 uygulanarak ölçülen gerçeğe uygun değer ve defter değeri (itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar için, değer düşüklüğü karşılıkları için düzeltme yapılmadan önceki tutar). Bu açıklamanın amaçları açısından, TFRS 9'un B5.5.22 paragrafında, bir finansal aracın kredi riskinin düşük kabul edilip edilmeyeceğinin değerlendirilmesiyle ilgili hükümler yer almaktadır.

39H. Sigortacı, 39B(b) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, finansal tablo kullanıcılarının, grubun ilgili raporlama dönemine ilişkin konsolide finansal tablolarında sunulmayan grup içindeki bir işletmeyle ilgili TFRS 9'a ilişkin halka açık bilgileri nereden elde edebileceğine ilişkin bilgileri açıklar. Örneğin, TFRS 9'a ilişkin bu tür bilgiler, TFRS 9'u uygulayan grup içindeki bir işletmenin halka açık ayrı veya bireysel finansal tablolarından elde edilebilir.

39I. İşletme 200 paragrafındaki, TMS 28'in belirli hükümlerine ilişkin muafiyetten yararlanmayı seçtiyse, bu durumu açıklar.

39J. İşletme, iştirak veya iş ortaklığındaki yatırımını özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirirken TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlandıysa (bakınız: 200(a) paragrafı), TFRS 12 Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar uyarınca açıklanması gereken bilgilere ek olarak aşağıdaki bilgileri de açıklar:

(a) İşletme açısından önemli olan her bir iştirak veya iş ortaklığı için, 39B-39H paragraflarında tanımlanan bilgiler. Açıklanan tutarlar, işletmenin özkaynak yöntemini kullanırken yaptığı düzeltmeler yansıtıldıktan sonra iştirak veya iş

ortaklığının TFRS'lere göre hazırlanmış finansal tablolarında yer alan tutarlardaki payı değil, söz konusu tutarların kendisi olmalıdır (bakınız: TFRS 12'nin B14(a) paragrafı).

(b) Kendi başına önemli olmayan bütün iştirak ve iş ortaklıkları için toplu olarak, 39B–39H paragraflarında tanımlanan nicel bilgiler. Şöyle ki:

- (i) Açıklanan toplu tutarlar, işletmenin bu tutarlardaki payıdır ve
- (ii) İştiraklere ilişkin toplu tutarlar, iş ortaklıklarına ilişkin açıklanan toplu tutarlardan ayrı olarak açıklanır.

Örtülü yaklaşım hakkındaki açıklamalar

39K. Örtülü yaklaşımı uygulayan bir sigortacı, finansal tablo kullanıcılarının;

(a) Raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan toplam tutarın nasıl hesaplandığını ve

(b) Söz konusu yeniden sınıflandırmanın finansal tablolar üzerindeki etkisini anlamalarına imkân tanıyan bilgileri açıklar.

39L. Sigortacı, 39K paragrafına uyum sağlamak amacıyla aşağıdaki hususları açıklar:

- (a) Örtülü yaklaşımı uyguladığını,
- (b) Finansal varlık sınıfı bazında, örtülü yaklaşım uyguladığı finansal varlıkların raporlama dönemi sonundaki defter değeri,

(c) Bu TFRS kapsamında sözleşme ihraç eden yasal işletme dışında elde tutulan her türlü tanımlanmış finansal varlığa ilişkin açıklamalar da dahil olmak üzere, finansal varlıkların örtülü yaklaşım için tanımlanmasının dayanağı,

(d) Aşağıdaki hususları da içerecek şekilde, raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan toplam tutarın, finansal tablo kullanıcılarının bu tutarın nasıl elde edildiğini anlamasına imkân tanıyan bir açıklama:

- (i) TFRS 9 uygulanarak tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanan tutar ve
- (ii) Sigortacı, TMS 39'u uygulamış olsaydı, tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanacak olan tutar.

(e) 35B ve 35M paragraflarında tanımlanan yeniden sınıflandırmanın, etkilenen her bir kâr veya zarar kalemi üzerindeki etkisi ve

(f) Sigortacı, raporlama dönemi sırasında finansal varlıklara ilişkin tanımlamayı değiştirdiyse:

- (i) Örtülü yaklaşım uygulanan yeni tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan tutar (bakınız: 35F(b) paragrafı),
- (ii) Finansal varlıklar üzerindeki tanımlama kaldırılmamış olsaydı, raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılacak olan tutar (bakınız: 35I(a) paragrafı) ve
- (iii) Tanımlaması kaldırılmış olan finansal varlıklar için, raporlama döneminde birikmiş diğer kapsamlı gelirden çıkarılarak kâr veya zararda yeniden sınıflandırılan tutar (bakınız: 35J paragrafı).

39M. İşletme, iştirak veya iş ortaklığındaki yatırımını özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirirken örtülü yaklaşımı uyguladıysa, TFRS 12 uyarınca açıklanması gereken bilgilere ek olarak aşağıdaki hususları da açıklar:

(a) İşletme açısından önemli olan her bir iştirak veya iş ortaklığı için, 39K–39L paragraflarında tanımlanan bilgiler. Açıklanan tutarlar, işletmenin özkaynak yöntemini kullanırken yaptığı düzeltmeler yansıtıldıktan sonra iştirak veya iş ortaklığının TFRS'lere göre hazırlanmış finansal tablolarında yer alan tutarlardaki payı değil, söz konusu tutarların kendisi olmalıdır (bakınız: TFRS 12'nin B14(a) paragrafı).

(b) 39K–39L(d) ve 39L(f) paragraflarında tanımlanan niceliksel bilgiler ile kendi başına önemli olmayan bütün iştirak ve iş ortaklıkları için toplu olarak, 35B paragrafında tanımlanan, yeniden sınıflandırmanın kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir üzerindeki etkisi. Şöyle ki:

- (i) Açıklanan toplu tutarlar, işletmenin bu tutarlardaki payıdır ve
- (ii) İştiraklere ilişkin toplu tutarlar, iş ortaklıklarına ilişkin açıklanan toplu tutarlardan ayrı olarak açıklanır.”

e) 45 inci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“TFRS 4'ün TFRS 9'la birlikte uygulanması

TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyet

46. TFRS 9 Finansal Araçlar'ın, TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ile Birlikte Uygulanması (TFRS 4'te yapılan değişiklikler) 3'üncü ve 5'inci paragrafları değiştirmiş, 20A–20Q, 35A ve 39B–39J paragrafları ile 20, 20K, 20N ve 39A paragraflarından sonra ilgili başlıkları eklemiştir. İşletme, belirlenen kistasları karşılayan sigortacılara TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanma izni veren bu değişiklikleri, 1 Ocak 2018'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygular.

47. 39B–39J paragrafları uyarınca gereken bilgileri açıklayan işletme, TFRS 9'un bu açıklamalar için gereken değerlendirmelerin yapılmasıyla ilgili geçiş hükümlerini uygular. Bu amaca yönelik ilk uygulama tarihi, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan ilk yıllık hesap döneminin başlangıcı olarak kabul edilir.

Örtülü yaklaşım

48. TFRS 9 Finansal Araçlar'ın, TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ile Birlikte Uygulanması (TFRS 4'te yapılan değişiklikler) 3'üncü ve 5'inci paragrafları değiştirmiş, 35A–35N ve 39K–39M paragrafları ile 35A, 35K, 35M ve 39J

paragraflarından sonra ilgili başlıkları eklemiştir. İşletme, sigortacılara tanımlanan finansal varlıklara örtülü yaklaşımı uygulama izni veren bu değişiklikleri, TFRS 9'u ilk kez uyguladığında uygular (bakınız: 35C paragrafı).

49. Örtülü yaklaşımı uygulamayı seçen bir işletme,

(a) TFRS 9'a geçerken, tanımlanmış finansal varlıklara bu yaklaşımı geriye dönük olarak uygular. Buna göre, örneğin, tanımlanmış finansal varlıkların TFRS 9 uygulanarak belirlenen gerçeğe uygun değeriyle, söz konusu varlıkların TMS 39 uygulanarak belirlenen defter değeri arasındaki farka eşit bir tutarı, birikmiş diğer kapsamlı gelirin açılış bakiyesine bir düzeltme olarak yansıtır.

(b) Yalnızca, TFRS 9'u uygulayarak karşılaştırmalı bilgiyi yeniden düzenlemesi durumunda, söz konusu bilgiyi örtülü yaklaşımı yansıtacak şekilde yeniden düzenler."

MADDE 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tebliğ hükümlerini Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanı yürütür.

¹ TFRS 9 (2010), TFRS 9 (2011) veya TFRS 9 (2017).